

**WICEPREZES SĄDU APELACYJNEGO
W WARSZAWIE
Wiz-400-134/17**

Warszawa, dnia 24 lipca 2017 r.

**Okręgowa Rada Adwokacka
w Warszawie**

wpływ dnia: 2017-07-28

L.dz. SO 12225/17

Pani

Jolanta Suchwałko
p.o. Dyrektora Biura
Okręgowej Rady Adwokackiej
w Warszawie
Al. Ujazdowskie 49
00 - 536 Warszawa

*Adw. A. Ciephoś -
Rutkowski*
28.07.2017

Anonimowa Pani Dywulka,

W nawiązaniu do pisma z dnia 30 maja 2017 r. nr SO/ES/8575/2017, przy którym przedstawiono odpis Uchwały nr 230/2017 Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie z dnia 10 maja 2017 r., uprzejmie informuję, że ww. uchwała przedstawiona została za pośrednictwem Przewodniczących Wydziałów Sądu Apelacyjnego w Warszawie oraz Prezesów Sądów Okręgowych w Warszawie i Warszawa – Praga w Warszawie wszystkim sędziom orzekającym w apelacji warszawskiej celem zapoznania się i właściwego wykorzystania w dalszej pracy orzeczniczej.

Jednocześnie - gdy chodzi o postulat ujednolicenia praktyki orzeczniczej w przedmiocie określania wysokości zaliczek za opinię biegłych i terminu uiszczenia jej przez stronę - należy zauważyć, że jedyną w tym względzie sposobnością wydaje się poddanie kwestionowanych orzeczeń kontroli instancyjnej, także poprzez wnoszenie zażaleń od postanowień wydawanych przez sąd. Proponowane przez Okręgową Radę Adwokacką w Warszawie rozwiązania niewątpliwie znajdują umocowanie w trosce o interesy klientów reprezentowanych przez zawodowych pełnomocników, natomiast nie mogą być postrzegane inaczej niż forma pozaprocesowego oddziaływania na kształt czynności procesowych sądu. Nie znajduje przy tym oparcia w obowiązujących regulacjach normatywnych przeprowadzenie każdorazowo na rachunek Skarbu Państwa (choćby tymczasowo) kosztownych dowodów z opinii biegłych sądowych, inicjowanych przez którąkolwiek ze stron. Podobnie rzecz się ma z określeniem sztywnego terminu dla dokonania wpłaty zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego,

zwłaszcza mając na uwadze fakt, że zazwyczaj ów postulowany, 30-dniowy okres przekraczają procedury związane z ewentualnym ubieganiem się o zwolnienie od kosztów sądowych oraz następczym zaskarżeniem niekorzystnego rozstrzygnięcia.

Niewątpliwie cennym jest zaprezentowanie orzecznikom omawianego problemu, postrzeganemu z perspektywy stron uczestniczących w procesie, niemniej nie sposób - w ramach działalności nadzorczej Prezesa Sądu Apelacyjnego w Warszawie - doprowadzić do ujednoczenia praktyki w tej mierze. Trudno oprzeć się wrażeniu, iż treść uchwały ORA nr 230/2017 z dnia 10 maja 2017 r. stanowi w istocie pogląd prezentowany przez poszczególnych pełnomocników w środkach zaskarżenia od niekorzystnych orzeczeń sądu w zakresie postulowanego zwolnienia od kosztów sądowych - z którym zmierzyć winien się raczej skład orzekający w ramach kontroli instancyjnej, rozpatrując zażalenie lub skargę na orzeczenie referendarza sądowego, natomiast różnorodność stanów faktycznych, w których zachodzi konieczność odwołania się do wiadomości specjalnych, wyklucza możliwość odgórnego przyjęcia określonych reguł, każda sytuacja powinna być zaś oceniona indywidualnie. Zagadnienia objęte problematyką rzeczonyj uchwały kwalifikują się przy tym jako materia ewentualnej inicjatywy ustawodawczej, albowiem w aktualnym stanie prawnym termin wniesienia zaliczki celem pokrycia wydatków zaistniałych w sprawie winien być nie dłuższy niż 14 dni (tak stanowi art. 130⁴ § 2 d. 1 k.p.c.), jest to przy tym termin instrukcyjny, a zatem zgodnie z art. 166 k.p.c. może być z ważnej przyczyny przedłużony przez przewodniczącego składu orzekającego na wniosek strony, zgłoszony przed jego upływem. Każda sprawa wymaga natomiast zindywidualizowanej oceny okoliczności, które przemawiałyby za ewentualnym skorygowaniem terminu sądowego na korzyść wnioskodawcy.

W tym stanie rzeczy - zważywszy na kontradyktoryjność procesu sądowego i ryzyko uznania procedowania na koszt Skarbu Państwa za formę sprzyjania przez sąd jednej ze stron - tego rodzaju decyzje o dyskrejonalnym charakterze przynależą sądowi w ramach jego działalności orzeczniczej i nie mogą podlegać zinstytucjonalizowanym, odgórnym uzgodnieniom, oznaczałoby to bowiem niedopuszczalne wkraczanie w obszar zastrzeżony dla sędziowskiej niezawisłości.

Skala kosztów opinii to zaś nie efekt arbitralnej decyzji, ale - w przypadku faktycznie wysokich zaliczek - wynik oceny kosztów sporządzenia ekspertyzy, dokonanej w ramach poszukiwania specjalisty, szacującego wysokość

prognozowanego wynagrodzenia. Sędziowie mają natomiast pełną świadomość oddziaływania na przedsiębiorcę decyzji finansowych, związanych z prowadzeniem sporu sądowego - tym trudniejszych, im chodzi o realizację bardziej kosztownego kontraktu, z czym też wiąże się perspektywa godziwego zysku lub ryzyko znacznej straty. Do decyzji sądu należy nadto kwestia ewentualnego dopuszczenia dowodu z urzędu i niewątpliwie potrzeba jego przeprowadzenia analizowana jest przez orzeczników, zaś jedyną drogę kwestionowania oceny w tym zakresie stanowi instancyjna kontrola poprawności wydanego w sprawie rozstrzygnięcia merytorycznego.

Mimo zatem pełnego poszanowania dla inicjatywy członków Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie stwierdzić należy, że nie ma instytucjonalnych podstaw dla możliwości wypracowania jednolitej praktyki we wskazanych obszarach oraz proponowanej uchwałą formule.

2 powoławsem
Małgorzata Janczyk

1